

Doskonała oferta w dobrej cenie! Projektowanie obór wolnostanowiskowych z boksami legowiskowymi

Kto planuje budowę obory wolnostanowiskowej z boksami legowiskowymi, stoi przed trudnym zadaniem pogodzenia powszechnie obowiązujących wymogów dla nowoczesnej obory z warunkami panującymi w gospodarstwie. W przedstawionych artykułach dokonano przeglądu różnorodnych wymagań.

Przy hodowli bydła mlecznego w stadzie poniżej 100 krów budowane obory składają się z reguły z jednego budynku. W przypadku większego stada buduje się kilka budynków o zróżnicowanym przeznaczeniu. Wielkość budynków i ich układ odgrywają w tym przypadku istotną rolę. Przy podejmowaniu decyzji należy uwzględnić następujące kryteria:

- wielkość stada,
- warunki panujące na działce,
- możliwości rozbudowy,
- główny kierunek wiatru,
- wykorzystanie starych budynków,
- trasy komunikacyjne dla zwierząt,
- wentylacja poszczególnych budynków,
- trasy robocze dla ludzi i maszyn,
- połączenie z magazynem paszy i zbiornikiem gnojowicy.

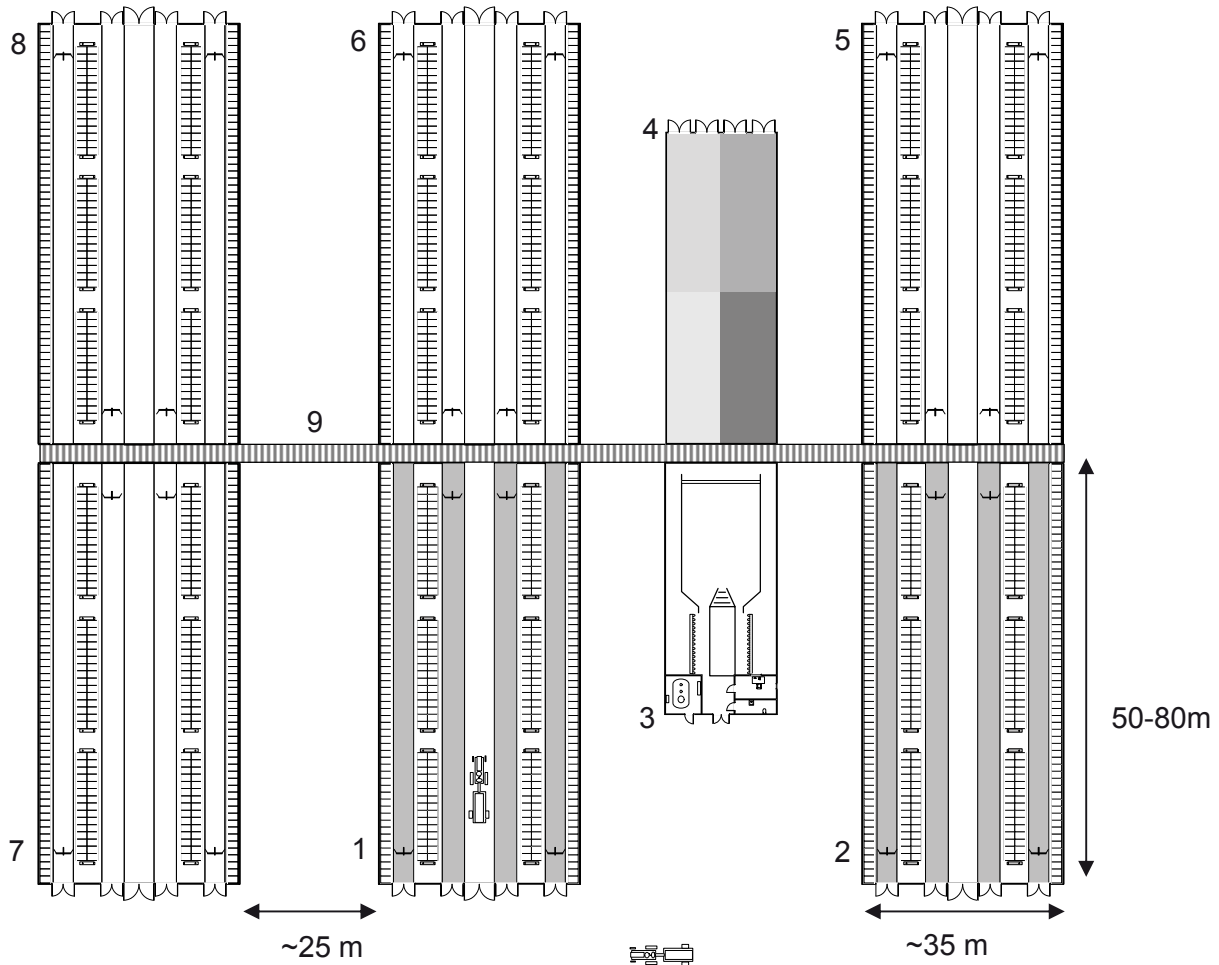
Jak duża powinna być hala karmowo-legowiskowa? W przypadku dużego pogłowia sprawdził się model z sześcioma rzędami, centralnym stołem paszowym i leżącymi obustronnie 3 rzędami legowisk. Takie rozwiązanie pozwala umieścić w oborze dużą liczbę zwierząt w przeliczeniu na powierzchnię budynku (ok. 8 m² na krowę) oraz osiąga się akceptowalny stosunek powierzchni karmowej i legowiskowej. W sześciorzędowej hali karmowo-legowiskowej o długości 80 m znajduje się 350 legowisk dla krów. Obory trzy - i czteroszegowe posiadają zalety w odniesieniu do stosunku powierzchni karmowej i legowiskowej, a ze względu na mniejszą szerokość mogą zaoferować lepszą wentylację. Jednak w przypadku dużego pogłowia hale, a co za tym idzie również drogi przepędu krów, stają się bardzo długie. Takie rozwiązania znajdują częściej zastosowanie w przypadku małego pogłowia lub przebudowy. Jednostronny stół paszowy w połączeniu z frontowo otwartą oborą (stół paszowy po jednej stałe otwartej stronie) sprawdził się tylko w przypadku małego pogłowia oraz stałych i

łagodnych całorocznych warunków klimatycznych. Możliwość wykorzystania starych budynków zawsze jest bardzo kusząca, jednak oszczędności związane z wyposażeniem budynku trzeba niestety często okupić wadami związanymi z czasem użytkowania. W przypadku istniejącego budynku lepiej zrezygnować z jednego rzędu legowisk, żeby w ten sposób sprostać zapotrzebowaniu na miejsce do poruszania się i objętość powietrza. Obory wolnostanowiskowe z boksami legowiskowymi są zdane na siły przyrody, wymianę powietrza zapewnia w pierwszej kolejności wiatr. Dlatego układ budynku ma bardzo duże znaczenie. Wiatr powinien w miarę możliwości wiać w kierunku wzdłużnej ściany budynku, która posiada możliwość regulacji dopływu powietrza i umożliwia największe z możliwych otwarć.

Ze względów klimatycznych między poszczególnymi halami należy zachować minimalny dystans wynoszący 20-25m. Tylko takim sposobem można zapewnić odpowiednią wentylację wszystkich obór wykorzystującą świeże powietrze. W przypadku większej ilości hal legowiskowych wszystkie obszary funkcyjne, jakie służą wszystkim zwierzętom, lokalizuje się po środku całego kompleksu budynków. Do obszarów tych należą:

- hala udojowa z poczekalnią,
- separatka,
- izolatka dla chorego bydła,
- obora do wycieleń,
- pielęgnacja racic i inne
- stanowiska zabiegowe.

Korytarz pomiędzy halami karmowo-legowiskowymi lokalizuje się po środku zwłaszcza w przypadku budynków o długości ponad 80 m, tak aby trasy przepędowe dla krów do udoju nie były zbyt długie. Pod tym korytarzem wiodącym przez cały kompleks można zainstalować centralny kanał do gnojowicy. Jeżeli magazyn gnojowicy i paszy znajduje się od szczytu, rozbudowa na boki nie jest w żaden sposób ograniczona. Precyzyjne rozdzielanie funkcji na różne budynki pozwala stworzyć optymalne warunki klimatyczne dla każdego budynku. Halę karmowo-legowiskową dostosowuje się w pierwszej kolejności do potrzeb krów o dużej wydajności mlecznej, natomiast udojnia ma odpowiadać potrzebom dojarza. Różnice te zostaną dokładniej przedstawione w kolejnych artykułach.

- 1-2 hale karmowo-legowiskowe
- 3 udojnia, poczekalnia i urządzenia techniczne
- 4 obora do wycieleń, izolotka dla chorego bydła i stanowiska zabiegowe
- 5-8 hale karmowo-legowiskowe, rozbudowa
- 9 korytarz łączący